

**Sprawozdanie z realizacji zadań
z zakresu wspierania rodziny za 2021 rok
oraz przedstawienie potrzeb
związanych z realizacją zadań**

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2021 rok oraz przedstawienie potrzeb związanych z realizacją zadań

Ustawa z 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2022 r. poz. 447) reguluje w sposób kompleksowy zasady wspierania rodziny, pieczy zastępczej i postępowania adopcyjnego. Określa zasady finansowania wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Jej regulacje skupiają się na rodzinie i dziecku przez uznanie, iż skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiece nad dzieckiem i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Ustawa wprowadziła nowe instytucje w zakresie pieczy zastępczej i zasad wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Powołano asystentów rodziny, których zadaniem jest prowadzenie pracy z rodziną przeżywającą trudności. Wprowadzono zmiany w zakresie dotychczas istniejących placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego i całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz w zakresie finansowania pieczy zastępczej.

Zgodnie z art. 176 cytowanej na wstępie ustawy do zadań własnych gminy należy:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - prowadzenie placówek wsparcia dziennego i zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- 4) finansowanie podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny oraz kosztów związanych z pomocą udzielaną przez rodziny wspierające;
- 5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;
- 6) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje zadania z zakresu wspierania rodziny na podstawie:

- uchwały Nr XIV/94/12 Rady Gminy Lubawa z dnia 31 stycznia 2012r. w sprawie wyznaczenia Ośrodka Pomocy Społecznej do organizacji pracy z rodziną;
- uchwały Nr III/11/2014 Rady Gminy Lubawa z dnia 16 grudnia 2014r. w sprawie prowadzenia przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa placówek wsparcia dziennego;
- uchwały Nr XXI/145/21 Rady Gminy Lubawa z dnia 30 marca 2021r. w sprawie Gminnego Programu Wspierania Rodziny w gminie Lubawa na lata 2021 – 2023;

- Zarządzenia Nr 126/2019 Wójta Gminy Lubawa z dnia 19 sierpnia 2019r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji;
- Zarządzenia Nr 127/2019 Wójta Gminy Lubawa z dnia 19 sierpnia 2019r. w sprawie upoważnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa do ustanawiania rodziny wspierającej oraz zawierania i rozwiązywania umów z tą rodziną;
- Zarządzenie Nr 192/2019 Wójta Gminy Lubawa z dnia 06 listopada 2019r. w sprawie upoważnienia pracownika Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Gminny Program Wspierania Rodziny

Wskazana na wstępie ustawa zobligowała samorząd gminny do opracowania i realizacji 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny:

- Gminny Program Wspierania Rodziny w gminie Lubawa na lata 2021 – 2023 został uchwalony uchwałą Nr XXI/145/21 Rady Gminy Lubawa z dnia 30 marca 2021r.

Karta monitoringu Gminnego Programu Wspierania Rodziny za rok 2021 stanowi załącznik do sprawozdania.

Program wsparcia rodziny ma na celu prowadzenie i rozwój działań w zakresie wzmocnienia roli funkcji rodziny, głównie natury opiekuńczo-wychowawczej oraz zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych, a także przeciwdziałania marginalizacji i degradacji społecznej rodziny.

Praca z rodziną

Podstawowym zadaniem gminy jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez zespół planowanych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania tej funkcji. Ustawa wprowadziła funkcję asystenta rodziny, który ma pomóc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych, wspierać w prowadzeniu domu i ich codziennych czynnościach.

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa w 2021r. kontynuował działania w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej. Środki poniesione na rzecz zatrudnienia asystenta rodziny w 2021r. to kwota 61.700,50 zł, która w całości została pokryta ze środków własnych.

Wsparcie realizowane było od 1 stycznia 2021r. do 31 grudnia 2021r. W ramach wsparcia asystent rodziny realizował pracę z 12 rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Liczba osób w rodzinach objętych pracą asystenta rodziny to 47 osób, w tym dzieci w liczbie 28.

W 2021 roku Ośrodek realizował działania w ramach V i VI edycji projektu „Rodzina na Plus” współfinansowanego z EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego. Na realizację wydatkowano środki z dotacji w wysokości 151.464,31 zł, natomiast środki własne wynosiły 7.800,00 zł.

Celem Projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych i integracja ze środowiskiem lokalnym 48 rodzin/78 osób mieszkańców gminy Lubawa zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym poprzez objęcie ich kompleksowym wsparciem w latach 2017-2022.

W wyniku działań w projekcie uczestnicy podnoszą swoje umiejętności w zakresie: prowadzenia gospodarstwa domowego, zarządzania czasem i planowania budżetu domowego, umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i społeczno-personalnych, zwiększają motywację do działania. Wiodącym narzędziem w ramach projektu jest wsparcie asystenta rodziny. W 2021r. z w/w wsparcia skorzystało 16 rodzin.

Ponadto w ramach projektu zrealizowanych zostało 30 godzin warsztatów „Szkoła dla rodziców” których celem jest wspieranie rodziców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą, nauka umiejętności lepszego porozumiewania się oraz refleksja nad własną postawą wychowawczą. W warsztatach udział wzięło 8 osób.

W 2021 roku w ramach podnoszenia kwalifikacji 2 asystentów rodziny uczestniczyło w szkoleniach: trauma rozwojowa u dzieci oraz zachowania suicydalne dzieci i młodzieży - wyzwania w profilaktyce i terapii.

Zadaniem asystenta rodziny jest całościowe wspieranie rodziny wychowującej dzieci, zagrożonej wykluczeniem społecznym, poprzez zmianę stosunku osób w rodzinie do własnej sprawności, podniesienie samooceny, wzbudzenie wiary we własne siły, a także poprzez pomoc w wykonywaniu najprostszych czynności. Bardzo ważnym jest indywidualne podejście do rodziny i jej problemów, co będzie służyło rozwojowi kompetencji wszystkich jej członków – rodziców i dzieci. Rodzina bowiem, jest podstawowym środowiskiem jakie powinno gwarantować dzieciom bezpieczeństwo emocjonalne, dawać im poczucie więzi i doświadczenia niezbędne dla ich prawidłowego rozwoju. Zaburzenia w funkcjonowaniu rodziny, powodujące groźne dysfunkcje, takie jak uzależnienia, przemoc, zaniedbanie, bezradność, mogą prowadzić do konieczności objęcia dzieci opieką zastępczą. Jednym z narzędzi pracy z rodziną w takiej sytuacji jest wprowadzenie do niej asystenta rodziny.

Pomoc rodzinie realizowana jest również w formie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego. Z uwagi na potrzebę wspierania rodziny znajdującej się w trudnej sytuacji życiowej, w tym przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej. Mieszkańcy gminy Lubawa mieli możliwość korzystania z bezpłatnych konsultacji i porad w Punkcie Pomocy Rodzinie (prowadzonego i finansowanego w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych), w tym: psychologicznych, prawnych, rodzinnych oraz w zakresie terapii uzależnień.

W 2021 roku udzielono 497 konsultacji psychologicznych (w tym: 372 w ramach projektów „Rodzina na PLUS i „Aktywna przyszłość”, 28 z Punktu Pomocy Rodzinie, 97 poradnictwa psychologicznego w ramach działalności OPS Gminy Lubawa), 68 porad prawnych (w tym 48 w ramach projektu „Rodzina na PLUS”) i 32 porady rodzinne.

Pomoc w opiece i wychowaniu dziecka

Cytowaną na wstępie ustawą wprowadzono ponadto formę wsparcia rodziny w postaci rodziny wspierającej, która na podstawie stosownej umowy z wójtem wspiera rodzinę

przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. W 2021 roku nie wystąpiła potrzeba ustanowienia rodziny wspierającej.

Zgodnie z art. 18 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego.

Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa prowadzi placówki wsparcia dziennego na podstawie uchwały Nr III/11/2014 Rady Gminy Lubawa z dnia 16 grudnia 2014r. w sprawie prowadzenia przez Ośrodek Pomocy Społecznej Gminy Lubawa placówek wsparcia dziennego.

Głównym ich zadaniem jest wspieranie rodzin zarówno w opiece nad dziećmi, jak i w ich wychowywaniu. Wsparcie udzielane jest przede wszystkim poprzez zapewnienie dzieciom pomocy w nauce oraz zagospodarowanie czasu wolnego, dzięki organizacji różnego typu zajęć. Placówki prowadzone są w połączonych formach: opiekuńczej oraz pracy podwórkowej, które realizowane są przez odpowiednio wykwalifikowanych wychowawców.

Zajęcia w placówce służą nauce i zabawie. Dzieci nie tylko zdobywają wiedzę na temat różnego typu zagadnień, ale także rozwijają swoje umiejętności praktyczne, zainteresowania i zdolności, dzięki licznym zajęciom plastyczno-technicznym, sportowym czy kulinarnym. Nie brakuje również różnego rodzaju gier, zabaw oraz imprez i wyjazdów integracyjnych, które służą kształceniu prawidłowych zachowań i więzi społecznych u podopiecznych. Placówki zapewniają także rozwój w sferze kulturalnej organizując różnego typu wydarzenia związane z bieżącymi świętami, a także stwarzając dzieciom możliwość obcowania z literaturą oraz sztuką.

Szczególną uwagę w Placówkach Wsparcia Dziennego poświęca się dzieciom z problemami emocjonalnymi, szkolnymi oraz zagrożonym demoralizacją, przestępczością czy uzależnieniami. Wychowawcy nie tylko podejmują działania o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych czy przeciwdziałania narkomanii, ale także dbają o eliminowanie podstawowych zaburzeń zachowania.

Placówki współpracują z różnymi organizacjami i podmiotami działającymi na rzecz dziecka oraz ze środowiskiem lokalnym. Ważnym elementem pracy wychowawców jest także stały kontakt z rodzicami, którzy włączeni są w bieżącą działalność.

W strukturze organizacyjnej Ośrodka funkcjonuje 9 placówek. W 2021 roku działalność placówki w Złotowie była zawieszona, funkcjonowało 8 placówek:

- Placówka Wsparcia Dziennego w Łążynie,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Mortęgach,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Prątnicy,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Rakowicach,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Rożentalu,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Samplawie,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Szczepankowie,
- Placówka Wsparcia Dziennego w Targowisku Dolnym.

Ze względu na stan epidemiologiczny do dnia 30.04.2021r. funkcjonowały w systemie pracy zdalnej z wykorzystaniem metod i technik porozumiewania się na odległość. Wychowawcy kontaktowali się z uczestnikami poprzez maile i komunikatory na platformach społecznościowych. Zajęcia stacjonarne w Placówkach wznowiono od 04.05.2021 r.

Placówki funkcjonowały w wymiarze 20 godzin tygodniowo (5 dni x 4 godz.) lub z uwzględnieniem występujących potrzeb w danej placówce. Ze względu na podwyższone ryzyko wystąpienia zagrożenia epidemiologicznego zajęcia odbywały się w 15 osobowych grupach zgodnie z Prowadzone były w nich następujące zajęcia: pomoc w nauce (m.in. pomoc uczniom w odrabianiu prac domowych, trening czytania ze zrozumieniem i logicznego myślenia), pogadanki pedagogiczne i wychowawcze (m.in. dotyczące profilaktyki, komunikacji), zajęcia plastyczno-techniczne, gry i zabawy – gry stolikowe, zabawy integracyjne, zajęcia sportowo-ruchowe, zajęcia tematyczne, „Świetlicowe porządki” (wypracowywanie nawyku dbania o porządek, nauka samodzielności), organizacja wycieczek, spotkań i imprez integracyjnych, inne działania w miarę występujących potrzeb i możliwości.

Zajęcia w Placówkach Wsparcia Dziennego odbywały się zgodnie z dokumentem „Rekomendacje dotyczące działalności placówek pobytu dziennego” wydanym przez Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej oraz Państwową Inspekcję Sanitarną w celu przeciwdziałaniem szerzeniu się zakażeń SARS CoV 2.

Liczbę uczestników, kadrę i koszt utrzymania poszczególnych placówek w 2021 roku przedstawia poniższa tabela:

L.p.	Placówka	Liczba uczestników w	Koszt utrzymania				Kadra
			Ogółem (w zł)	w tym: środki własne (w zł)	w tym: środki Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	w tym: dotacja	
1.	Placówka Wsparcia Dziennego w Łążyńcu	4	7.522,10	7.522,10	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
2.	Placówka Wsparcia Dziennego w Mortągach	15	10.663,06	10.663,06	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
3.	Placówka Wsparcia Dziennego w Prątnicy	18	40.161,22	40.161,22	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
4.	Placówka Wsparcia Dziennego w Rakowicach	12	20.203,67	20.203,67	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
5.	Placówka Wsparcia Dziennego w Rożentalu	17	33.313,48	33.313,48	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
6.	Placówka Wsparcia Dziennego w Samplawie	21	31.750,19	2.706,30	29.043,89	-	1 wychowawca na ½ etatu
7.	Placówka Wsparcia Dziennego w Szczepankowie	15	34.874,57	34.874,57	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
8.	Placówka Wsparcia Dziennego w Targowisku Dolnym	15	5.160,00	5.160,00	-	-	1 wychowawca na ½ etatu
Ogółem uczestników		117					

Rodzice i opiekunowie z terenu gminy Lubawa mają możliwość zgłaszania swoich dzieci do wyżej wymienionych Placówek Wsparcia Dziennego. Przeznaczone są one dla dzieci w wieku od 6 do 16 lat. Uczestnictwo w zajęciach jest bezpłatne.

Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców, w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: rodzina zastępcza i rodzinny dom dziecka. Wyróżnia się następujące typy rodzin zastępczych:

- spokrewniona – mogą ją stworzyć najbliżsi krewni dziecka, czyli dziadkowie lub rodzeństwo (babcia, dziadek, brat, siostra);
- niezawodowa – może ją stworzyć zarówno rodzina dziecka niebędąca wstępnymi lub rodzeństwem dziecka, jak i osoby niespokrewnione z dzieckiem;
- zawodowa – to taka rodzina zastępcza, z którą starosta zawiera umowę o pełnienie funkcji rodziny zastępczej zawodowej; tworzą ją małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka.

Rodzinny dom dziecka to miejsce, w którym może przebywać nie więcej niż ośmioro dzieci. Z osobą prowadzącą rodzinny dom dziecka starosta zawiera umowę o świadczenie usług, z tytułu której przysługuje stałe wynagrodzenie miesięczne. Czas trwania umowy - minimum 5 lat.

Natomiast instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie:

- 1) placówki opiekuńczo-wychowawczej;
- 2) regionalnej placówki opiekuńczo-terapeutycznej;
- 3) interwencyjnego ośrodka preadopcyjnego.

W 2021 roku na terenie gminy Lubawa funkcjonowało 14 rodzin zastępczych, w których umieszczonych było 36 dzieci, w tym w:

- 9 dzieci w 1 rodzinie zawodowej,
- 22 dzieci w 9 rodzinach niezawodowych,
- 5 dzieci w 4 rodzinach spokrewnionych.

W pieczy zastępczej poza terenem gminy umieszczonych było 23 dzieci pochodzących z terenu gminy Lubawa, w tym:

- 10 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:

- 1 dziecko w 1 rodzinie zastępczej zawodowej,
- 1 dziecko w 1 rodzinie zastępczej niezawodowej,
- 8 dzieci w 6 rodzinach zastępczych spokrewnionych,

- 13 dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej:

- 13 dzieci w 3 placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

Obowiązek współfinansowania pieczy zastępczej wynika z art. 191 przedmiotowej ustawy. Zgodnie z nim gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka (przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej) wspólnie z powiatem ponosi koszty jego pobytu m.in. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinnych domach dziecka i rodzinach zastępczych. Obowiązek dotyczy dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012r.

W przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 2) 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 3) 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2021 roku gmina Lubawa współfinansowała pobyt 5 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej niezawodowej oraz 4 dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej spokrewnionej.

Poniesione wydatki przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Wydatki poniesione przez gminę w zł
1.	niezawodowej	4	5	21.821,60
2.	spokrewnionej	3	4	16.760,00
Ogółem		7	9*	38.581,60

*dzieci umieszczone w pieczy zastępczej po 1 stycznia 2012r.

Natomiast w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku pre-adopcyjnym gmina ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 1) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 2) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
 - 3) 50% w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka albo środków finansowych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz środków finansowych na bieżące funkcjonowanie tej placówki.

W 2021 roku gmina Lubawa współfinansowała pobyt 14 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Poniesione w tym zakresie wydatki przedstawia poniższa tabela.

Lp.	Wydatki na miesięczne koszty utrzymania dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej	Liczba dzieci	Wydatki poniesione przez gminę w zł
1.	placówce opiekuńczo-wychowawczej	14	256.336,64
Ogółem		14	256.336,64

Podsumowanie i analiza potrzeb

Obowiązująca od dnia 1 stycznia 2012r. ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2020, poz. 821, z późn. zm.) nakładając na gminę zadania nałożyła jednocześnie obowiązek finansowania realizacji tych zadań w znacznym zakresie.

W ustawie przewidziano wprowadzić mechanizmy wsparcia finansowego jednostek samorządu terytorialnego środkami budżetu państwa w realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jednakże ze względu na trudną

sytuację finansów publicznych środki te są ograniczone. Z konstrukcji przepisów ustawy jednoznacznie wynika, że przyznanie dotacji celowej nie jest obligatoryjne, w związku z czym nie stanowi ona zabezpieczenia dofinansowania przez państwo zadań realizowanych przez samorządy.

W związku z powyższym większość realizowanych działań gmina musi finansować we własnym zakresie zabezpieczając na ten cel środki w budżecie.

Rok 2022 i kolejny będą kontynuacją prowadzonych działań w zakresie tworzenia systemu opieki oraz pomocy rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji, która nie wykonuje swoich funkcji rodzicielskich w sposób prawidłowy oraz zapewnienia rodzinie z problemami potrzebnego wsparcia.

W szczególności poprzez:

- wdrożenie działań przewidzianych w Gminnym Programie Wspierania Rodziny w gminie Lubawa na lata 2021 – 2023;
- utrzymanie i rozwój usługi asystenta rodziny;
- współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- prowadzenie placówek wsparcia dziennego;
- usługi dla rodzin;
- realizację form wsparcia w ramach Projektu „Rodzina na Plus” współfinansowanego z EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko-Mazurskiego na lata 2014-2020.

Od początku bieżącego roku tut. Ośrodek kontynuuje działania w zakresie objęcia wsparciem i pomocą asystenta rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Obecnie usługą asystenta rodziny objętych jest 15 rodzin, w tym 8 rodzin w ramach realizacji Projektu „Rodzina na PLUS”. Na realizację działań w 2022r. zaplanowano środki w kwocie 97.339,44 zł, w tym 28.603,44 zł w ramach Projektu „Rodzina na Plus” współfinansowanego z EFS.

Kontynuowana jest również pomoc rodzinie w zakresie konsultacji i poradnictwa specjalistycznego, które realizowane jest w ramach działalności Punktu Pomocy Rodzinie (prowadzonego i finansowanego w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii).

Ponadto w ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Gminy Lubawa realizowane jest poradnictwo psychologiczne. Konsultacje odbywają się raz w tygodniu (ok. 5-6 godzin).

W 2022 roku zaplanowano na realizację tych działań środki w wysokości 53.393,30 zł, w tym 27.893,30 zł w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, 4.080,00 zł w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii oraz 21.420,00 zł w ramach środków własnych.

Zgodnie z art. 191 przedmiotowej ustawy gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka współfinansuje koszty jego pobytu w pieczy zastępczej. Udział gminy we współfinansowaniu pobytu dziecka w pieczy, zgodnie z przepisami stopniowo wzrasta. Im dłuższy okres pobytu dziecka w rodzinie zastępczej czy rodzinnym domu dziecka, tym większy udział finansowy gminy.

Obecnie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej spokrewnionej powiat wydaje co najmniej 764 zł miesięcznie, a w zawodowej i niezawodowej 1.131 zł. To oznacza, że gdy dziecko trafia do jednej z takich rodzin, koszt gminy to odpowiednio

74,60 zł lub 113,10 zł, tj. 10% kosztu, po roku będzie to 223,80 zł oraz 339,30 zł, tj. 30% kosztu, a po dwóch latach to już kwota 373,00 zł oraz 565,50 zł czyli 50% kosztu pobytu. Od stycznia 2022r. gmina Lubawa współfinansuje pobyt 8 dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Znacznie większe koszty ponosi gmina, gdy dziecko trafia do placówki opiekuńczo-wychowawczej. W tym wypadku koszt utrzymania dziecka sięga nawet 4-5 tys. zł miesięcznie. Od stycznia br. gmina Lubawa współfinansuje pobyt 11 dzieci umieszczonych w dwóch placówkach opiekuńczo-wychowawczych, w których średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka wynoszą 3.599,83 zł.

Zestawienie wydatków na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w latach 2012 – 2021 przedstawiają poniższe tabele.

Wydatki na opiekę i wychowanie dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej

Lp.	Wyszczególnienie/rok	Liczba dzieci	Wydatki gminy w zł	
			poniesione	planowane
1.	2012	6	6.772,48	---
2.	2013	7	21.223,54	---
3.	2014	10	37.431,21	---
4.	2015	18	41.106,15	---
5.	2016	11	43.521,64	---
6.	2017	11	41.716,93	---
7.	2018	8	38.575,83	---
8.	2019	11	44.865,03	---
9.	2020	13	47.060,87	---
10.	2021	9	38.581,60	---
11.	2022	9	---	42.000,00
Ogółem			360.855,30	42.000,00

Wydatki na miesięczne koszty utrzymania dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej

Lp.	Wyszczególnienie/rok	Liczba dzieci	Wydatki gminy w zł	
			poniesione	planowane
1.	2016	4	22.735,96	---
2.	2017	5	67.858,73	---
3.	2018	12	110.387,99	---
4.	2019	13	178.387,06	---
5.	2020	13	261.503,13	---
6.	2021	14	256.336,64	---
7.	2022	13	---	284.000,00
Ogółem			897.209,51	284.000,00

W 2022 roku kontynuowane są działania w Placówkach Wsparcia Dziennego działających na terenie gminy Lubawa. Zaplanowano w roku bieżącym wydatki na ten cel w kwocie 384.255,13 zł w tym 69.861,13 zł w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

W latach 2017-2022 tutaj Ośrodek realizuje projekt „Rodzina na Plus” współfinansowany z EFS w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Warmińsko - Mazurskiego. Celem Projektu jest zwiększenie dostępu do usług społecznych i integracja ze środowiskiem lokalnym mieszkańców gminy Lubawa zagrożonych ubóstwem i/lub wykluczeniem społecznym poprzez objęcie ich kompleksowym wsparciem. W 2022 roku realizowana jest jedna edycja projektu, w której wsparciem objętych zostanie 8 rodzin/13 osób.

W wyniku działań w projekcie uczestnicy podniosą swoje umiejętności w zakresie: prowadzenia gospodarstwa domowego, zarządzania czasem i planowania budżetu domowego, umiejętności opiekuńczo-wychowawczych i społeczno-personalnych, zwiększą motywację do działania. Ponadto zatrudnienie asystenta rodziny pozwala wzbogacić ofertę świadczenia usług społecznych w zakresie asysty rodzinnej.

Należy stwierdzić, że realizacja zadań związanych z wspieraniem rodziny i ich rezultaty będą zależały w dużej mierze od współpracy instytucji, placówek i organizacji pozarządowych, które swoimi działaniami wspierają dziecko i rodzinę.

Nadrzędnym celem realizowanych zadań jest zapewnienie każdej rodzinie kompleksowego, spójnego i zintegrowanego wsparcia, które przyczyni się do jej rozwoju biopsychicznego, społecznego, kulturalnego oraz materialnego.

Załącznik:

1. Karta monitoringu Gminnego Programu Wspierania Rodziny za rok 2021.

Fijewo, dnia 24.02.2022r.